

Per activa i per passiva

Habitualment, acostumem a redactar amb oracions actives, que són les que tenen el subjecte en primer lloc, seguit per un verb que hi concorda en persona i nombre i, finalment, els complements.

Per tant, les oracions actives respecten l'ordre neutre de l'oració (subjecte + verb + predicat).

Els tècnics de l'Oficina de Riscos Laborals han organitzat les jornades.

znakki / Shutterstock.com

Però també hi ha les oracions passives, que són les que posen en primer terme la persona o l'objecte sobre el qual recau l'acció del verb (complement directe), que passa a ser el subjecte gramatical de la frase.

La llei fixa les normes → Les normes són fixades per la llei
S V CD S V CAgent

El cap ha redactat la circular → La circular ha estat redactada pel cap
S V CD S V CAgent

Les oracions passives alteren l'ordre lògic de la frase i afecten la naturalitat del discurs, fet que pot dificultar la comprensió del text. És per això que no n'hem d'abús i les hem de reservar per a casos justificats, com ara aquests.

a) Quan no volem mostrar la identitat del subjecte.

El mateix any **es creà** la Junta de Museus.

b) Quan volem posar èmfasi sobre el complement directe.

El Catàleg de serveis 2023 fou aprovat pel Ple en la sessió extraordinària.

c) Quan el subjecte és molt llarg.

Els serveis mínims han estat aprovats **per tots els sindicats que tenen representació a la Diputació de Barcelona.**

En llenguatge administratiu i jurídic, hi ha certa tendència a utilitzar la construcció passiva en lloc de l'activa. Com a regla general, és preferible redactar amb frases actives, ja que fan que els textos siguin més entenedors; mentre que la veu passiva, en molts casos, obliga el lector a rellegir la frase per entendre-la.

Hi ha dos tipus d'oracions passives.

Passiva perifràstica: s'utilitza quan volem expressar qui fa l'acció del verb. Es forma a partir del verb *ser* + el participi del verb que indica l'acció, que acostuma a anar seguit d'un complement introduït amb la preposició *per* o amb la locució *per part de*.

La jornada ha estat organitzada pels tècnics del Servei de Salut.

Passiva pronominal: es fa servir quan no volem expressar qui fa l'acció; per tant, és impersonal. Es construeix amb el pronom *es* i el verb en tercera persona. En aquestes oracions, el verb concorda amb el sintagma nominal que l'acompanya.

S'han organitzat unes jornades de prevenció de riscos laborals.

És incorrecte expressar l'agent (qui fa l'acció) en aquest tipus de construccions, ja que no té sentit utilitzar el pronom *es* en una mateixa oració (que marca impersonalitat) i alhora esmentar el responsable concret de l'acció:

- ✘ S'ha autoritzat la contractació de les obres pel Servei corresponent.
- ✘ Per part de la Junta de Govern es va aprovar la proposta.

Davant d'aquestes oracions incorrectes tenim dues opcions:

1) Deixar-les en passiva pronominal, si ens interessa que no es conegui el responsable de l'acció:

- ✓ S'ha autoritzat la contractació de les obres.
- ✓ Es va aprovar la proposta.

2) Adaptar-les a una construcció en veu activa, si el que volem és fer explícit el responsable de l'acció:

- ✓ El Servei corresponent ha autoritzat la contractació de les obres.
- ✓ La Junta de Govern va aprovar la proposta.